

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bzr 219. 1. 121

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Idő

1919

Személy

Gombaszögi Frida felgyógyul

(A művész nő állapota ma lényegesen jobbra fordult.)

— Saját tudósítónktól. —

Egész éjszaka és ma is egész napon át szünet nélkül cseng a Pajor-szanatórium telefonja és a portások alig győzik felelettel kielégíteni az érdeklődőket, a kik mind Gombaszögi Frida asszony állapotát tudakolják. Olyan megható jelét szolgáltatotta a közönség rokonérzésének, a mire eddig alig volt még példa. A művész nő betegszobája előtt a rokonok, barátok és ismerősök sokasága kora reggel óta. Még a délelőtt folyamán eljöttek a fővárosi színházak tagjai, hogy személyesen érdeklődjenek a művész nő állapota iránt, a beteghez azonban szigorú orvosi rendeletre senkit sem bocsátanak. Még a család tagjait sem, pedig Gombaszögi Frida édesanyja ma este már negyedszer jelent meg a sanatóriumban és ugyszólván egész napon át ott tartózkodott a művész nő Ella huga is. A sanatórium Szentkirályi-utcai részének harmadik emeleti folyosóján időnként művésztársaságok tanúznak, mind hozsalommal beszélnek a merényletről és nincs elég szavuk, a melylyel kifejezhetnék azt az igaz és mélyes részvétet, a mely a művész nő sorsa iránt megnyilvánul. A 93-as szobába belépni senkinek sem szabad, még a művész nő édesanyjának sem. Az ajtókilincsen fehér tábla: *A beteg alszik, látogatni nem szabad!* felirással. Az ajtó előtt egy vérvörös azalea-bokor, a fűtőtesten egy remekbe kötött gyöngyvirágcsokor, mellette egy ciklámen-disz, a művész nő tisztelői küldik a sok virágot, a melyeket már alig lehet elhelyezni a betegszobában. Német madám, a ki tegnap este óta állandóan Gombaszögi mellett

van, azt mondja, hogy reggel óta százánál több névjegyet adtak le a művész nő részére. Minden névjegyet, levelet, a melyek a virágokhoz voltak mellékelve, gondosan eltesznek, hogy majd akkor adják át a művész nőnek, a mikor semmiféle izgalomnak már nem teszik ki. A lépcső előtt vagy tizenkét hölgy, több neves színész és újságíró táborozik, órákon át várják a betegszobából érkező híreket, a melyek szerencsére egyre megnyugtatóbbak. Öt órakor érkezett Lakatos László, a kinek *»Férj és feleség«* színművében éppen ma két hete aratta Gombaszögi egyik nagy sikerét. A szerző gyöngyvirágot küld be a művész nőnek, a ki azonban alszik. Félórával előbb injekeziót kapott és most nyugodtan pihen ágyában.

Az éjszaka, a mikor háromnegyed tizenkétkor Gombaszögi felébredt a narkózisból, Rácz István dr. főorvos arca is mosolyra fordult, a midőn látta, hogy a művész nő közérzése a körülményekhez képest jó. Tizenkét órakor injekeziót kapott a művész nő, éjfélután fél három órakor azonban felébredt és rövid ideig nyugtalan volt. Viziói voltak, folyton maga előtt látta merénylőjét, később azonban megnyugodott. Ma reggel Hüll Hümer dr. tanár Rácz főorvossal újból megvizsgálta a beteget abból a szempontból, vajjon újabb operációra szükség van-e, ettől azonban eltekintettek. Nagy szerencse, hogy a művész nő *vérvesszétsége megszűnt*, mert a hatalmas vérvessztés nagyon meggyengítette a szívét is.

Ma este újból beszélünk Rácz főorvossal. Szinte ujjongva mondotta nekünk a derék doktor:

— *Nincs már baj, nagyszerűen sikerült az operáció, biztos a siker.* Mondhatom, a professor ur valósággal mestermunkát végzett, olyan biztos kézzel oldotta meg ezt a felette komplikált esetet. Most

már nemcsak hogy nem vérzik a nyelvgyök, hanem az imminens veszély is megszűnt. Ma már nyel beszél a művész nő, halljuk a hangját, hát nem olyan édesen csengőn, mint talán még huszonnégy óra előtt hallhattuk volna, de látjuk és érezzük, hogy munkánkat siker koronázza és nemcsak az életnek menthetjük meg a nagyszerű asszonyt, de visszaadhatjuk a színpadnak is. A tanár ur beszélt hozzá és Gombaszögi igen jól hallható választ adott. A nyelv pompásan forog. — ebben az esetben művészi pályája függ ettől a kissé furcsán hangzó megállapítástól — és ha egyéb kalamitás közbe nem jön, a mi alatt az infekciót értem, a mit a lövédek okozhatnak, hiszen a száj folytonos fertőzések van még most is kitéve, átlukasztva az állkapocs, a pofacsont, szétzúzva a nyelv — a gyógyulási folyamat is gyors lesz. Mondhatom, gyönyörű teljesítmény a professor munkája. Az arc és a nyelv sérülése rendszerint gyorsan gyógyul, most is azt hiszem, hogy nyolcz nap múlva lényeges javulás fog beállani, nagyobb ápolást igényel azonban az ujjakat ért esontlövés és bizony a tökéletes felgyógyulásig még sok idő van hátra. De a mi nekünk a legfontosabb, a nyelv, az úgy látom, — ha csak komplikáció nem jön közbe — már nem ad nagy aggodalomra okot. Nem tudok más szót mondani: ma már kepelem a nyelvcskéjével Gombaszögi és nem kell attól tartani, hogy a lövések eltorzítják majd az arcát. Ön látta tegnap egy pillanatra az ajtón át a művész nőt. Igaz, hogy az arca be volt pölyázva, de ugy-e, milyen kifejezésteliek voltak azok a szép fekete szemek. Nos hát Gombaszögi Frida visszanyeri arcának üdeségét, persze kell majd arcápolás is, de megnyugtathatom, mi az operációnál nagyon vigyáztunk arra, hogy ne bántunk kelletténél jobban a művész nő arcát.

Elragadtatással és lelkesedéssel beszél a főorvos ur Gombaszögi Frida immár bizonyosra vehető szerencsés felgyógyulásáról. Csak ugy mellel leg jegyzi meg, hogy hőmérséklete ma délután hat óraker 37.6, érverése azonban szabálytalan, mert a beteg még mindig a nagy vérvesztés hatása alatt áll.

A mikor ma délután Hüttl tanár a főorvossal konzultálta Gombaszögöt, egy perczre eltávoztak az ágytól és latinul kezdtek beszélni. Gombaszögi felvetette szemét és jól hallhatóan megszólalt:

— *Ugy-e, nagy baj van?* — kérdezte aggódó tekintettel, de Hüttl professzor mosolyogva nyugtatta meg, hogy nincs már mitől félni és csak orvosi szokás, hogy sebészi dolgokról a beteg jelenlétében rendszerint latinul beszélgetnek. Erre Gombaszögi is mosolyogni kezdett és valósággal kérdésekkel ostromolta meg a tanárt.

— *Lesz még valaha ép ember belőlem?* — faggatta Hüttl tanárt a művésznő.

— *Hogyne, felgyógyul* — felelte a tanár — és játszik is egy pár hónap múlva, de most csendesen kell viselkednie.

Gombaszögi Frida azonban mindenképpen beszélni akart. Fájtalta kezét, a melyen csunya sebet ütött a golyó, Hüttl tanár azonban szigoruan megtiltotta a művésznőnek a beszélgetést és maga is gyorsan eltávozott a betegszobából.

A gyógyulás szempontjából is nagyon fontos, hogy a művésznő jól nyel és nem kell mesterségesen táplálkoznia. Ma délben tejet ivott, délután pedig hig teát adtak neki. Természetesen jó néhány napig tejen és teán kívül más táplálékot Gombaszögi nem kaphat.

A merénylő fiu titkát magával vitte a sirba. Mind a mellett a rendőri nyomozás igyekezett ebben a titkozatos ügyben felderíteni mindent, a mi csak lehetséges. Im már kétségtelen, hogy a kis Szabó Jenő, a ki exaltáltságában ily tragédiába sodorta a jeles színésznőt, a színház bolondja volt. Barátjának, Austerweil Ernőnek ajándékozta autogrammgyűjteményét, a mit a rendőrségre szolgáltatnak be. Ebben a fekete bőrnoteszben nagyon sok színésznő aláírása van, Gombaszögi Frida aláírását azonban a merénylő, mielőtt Austerweilnek ajándékozta a noteszt, kitépte a könyvből. A merényletnek persze nagyon sok históriáját beszélik ma a városban. A legtöbbben a pofonra vezetik vissza a merénylet okát, arra a pofonra, a mit a művésznő adott állítólag a kis vésnőkinasnak. A befentesek azt mondák, hogy Szabó Jenő azért kaptat a pofont, mert a mikor Gombaszögötől autogrammot

kért, a notesznek azt a lapját tette eléje, a melyen Rajnai Gábor autogrammjá volt. Bizonyos, hogy ez az egész városban kolportált pofon-história csak mese, mert noha a művésznő elvált Rajnai Gábertől, volt férjével a legjobb barátságot tartotta fenn és a művész a mai nap folyamán ismételen érdeklődött a beteg állapota iránt, a mint hogy Gombaszögi volt az első, a ki Rajnait emlékezetes balesete alkalmával meglátogatta.

Bizonyos az is, hogy Szabó Jenő napok óta foglalkozott a merénylettel. Csütörtökön este, mikor elhagyta a Felsenfeld-féle vésnőműhelyt, a Révay-utcai ház előtt visszafordult és hucsut vett a műhely házatól és Austerweiltől is ugy bucsuzott el, mint a kit nem fog többé látni. Gombaszögiért rajongott a buta kis fiu. Azt is tudják inastársai, hogy a «Románcz» előadásán szeretett bele Gombaszögibe és azóta megvette az összes

színházi lapokat, boldog volt, ha Gombaszögiről olvashatott valamit, a lapokban megjelent képeit összegyűjtötte, megvette Gombaszögi összes fényképfelvételeit és azokat gondosan őrizte a lakásán. Egy disztört is készített, a melybe a «Románcz» czimet véste bele, majd egy miniatúr réztáblába bevészte a következőket:

»Gombaszögi Frida és Szabó Jenő 1918.«

A rendőrségen megjelent Singer Ferencz szabóinas és elmondotta, hogy a Városi Színház «Krisztuse előadásain együtt stálistált Szabó Jenővel, a ki folyton csak színházról beszélt neki és együtt akarták megírni a «Czigánygrófnő» czimű operett librettóját is. Zeneszerzőről is gondoskodtak, a mű sorsáról azonban többet nem tud. Singerrel sokszor beszélt Szabó Jenő és pletykált is neki sokat Gombaszögiről, később azonban bevallotta, hogy a fantasztikus dolgokat kieszelte és azokból semmi sem igaz. Tisztára exaltáltság tehát az indító oka a szomorú merényletnek. Szabó Jenő holttestét ma viszik át az orvostani intézetbe, a hol felboncolják. A szerencsétlen fiu abnormisan alacsony termetű volt, mindössze 150 centiméter, fejlődésben erősen visszamaradt, és pszichológiailag ennek az elcsúszásnak tudják be, hogy a hazug pletykákat terjesztő, serdületlen inasgyerek ilyen elvetemedett cselekedetre határozta el magát.

Sz dlacek Ferenczné, a művésznő öltöztetőnője emlékszik arra, hogy a kis Szabó gyerek egyszer bekopogtatott Gombaszögi öltözőjébe, a hová azon a czimen jutott be, hogy egy színházi lap munkatársa. A művésznő fogadta a látogatást,

Szabó pár perczig elbeszélgetett Gombaszögivel, majd távozóban bevallotta neki, hogy nem a színházi újság munkatársa, hanem csak azért jött, hogy megcsókolhassa a kezét. Azt is mondja Szedlacekné, hogy Gombaszöginek gyakran voltak halálsejtelméi. Csontos Gyula, a művésznő partnere is azt mondja, hogy Gombaszögi gyakran panaszkodott neki, hogy attól fél, hogy még agyonlövik. Tegnapi délben is telefonált egyik barátjának, Csermely Bellának, hogy jöjjön fel délután hozzá, mert fél egyedül otthon lenni a lakásán. Talán megfenyegette valamikor e merénylettel Szabó Jenő és a művésznő nem tett róla említést ismerőseinek? A nyomozást mindenesetre még folytatják, de aligha fog pozitív eredményt elérni.

Ma este Hüttl tanár Rácz főorvossal és Jancsics kezelőorvossal ismét konziliumot tartott Gombaszögi Frida betegágyánál. A konziliumról a következők adták ki:

— Hüttl tanár ma este átkötötte a beteg sérüléseit és a művésznő állapotát lényegesen jobbnak találta. A műtét folytán nemcsak a vérzés csillapodott és szűnt meg, hanem a beteg beszélőképessége is visszatért, sőt nyelni is tud már. Hőmérséklet: 37.6 C. Pulzus 100, szabályos.

Késő éjszaka Rácz főorvos ismét meglátogatta Gombaszögii asszonyt. Rácz munkatársunknak az újabb orvosi vizsgálatról a következőket mondotta:

— A legnagyobb meglepéssel konstatáltam a legjobb javulást. Ha így folytatódik, meglepő eredményt fogunk elérni. A művésznő máris kifogástalanul beszél, noha ma még suttogva és a mi a legfontosabb, jól nyel. Minden attól függ, hogy mit hoz a holnapi nap és ha nem következik be infekció, a mitől aligha kell tartani, a művésznő teljes felgyógyulása bizonyos.

Gombaszögi Frida az éjszaka első felét nyugodtan töltötte el.